

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Олег КУКЛІН

«21» березня 2024 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»**

**для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти за
спеціальностями:**

- 022 «Дизайн»
- 051 «Економіка»
- 071 «Облік і оподаткування»
- 075 «Маркетинг»
- 076 «Підприємництво та торгівля»
- 121 «Інженерія програмного забезпечення»
- 123 «Комп'ютерна інженерія»

РОЗГЛЯНУТО

та рекомендовано до
затвердження
на засіданні циклової комісії
природничо-математичних та
гуманітарних дисциплін
протокол № 8 від 20.03.2024 р.

Черкаси – 2024

Програма співбесіди з навчальної дисципліни українська мова для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти. Черкаси, 2024. 13 с.

Розробник:

В. Л. Красюк, викладач вищої категорії, викладач-методист,
голова предметної екзаменаційної комісії

*Затверджено на засіданні приймальної комісії
Черкаського державного бізнес-коледжу
(протокол № 1 від «21» березня 2024 р.)*

© Черкаський державний
бізнес-коледж, 2024

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Перелік тем, що виносяться на вступне випробування, та вимоги до рівня підготовки абітурієнтів з української мови	5
3. Критерії оцінювання відповіді вступника під час співбесіди з математики та зразок завдань білету співбесіди з математики	11
3. Список рекомендованої літератури	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра в Черкаському державному бізнес-коледжі складається з пояснювальної записки, переліку тем, що виносяться на співбесіду, вимог до рівня підготовки абітурієнтів, критеріїв оцінювання відповіді вступника, зразка білету для співбесіди та списку рекомендованої літератури.

Програму вступного випробування, що проводиться у формі співбесіди з української мови, розроблено відповідно до програми «Українська мова. 10 – 11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту», затвердженої наказом МОН України № 1407 від 23.10.2017 р., з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018.

Перелік тем, що виносяться, дають змогу абітурієнту систематизувати свої знання, зорієнтуватися, на які питання звернути увагу при підготовці до випробувань та виявити рівень знань, з навчального предмета «Українська мова».

Під час проведення випробування з української мови абітурієнтам забороняється користуватися довідковими матеріалами та засобами мобільного зв'язку.

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА СПІВБЕСІДУ, ТА ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

1. Чергування голосних і приголосних
2. Засоби милозвучності української мови
3. Чергування приголосних перед суфіксами *-ськ(ий), -ств(о)*
4. Зміни приголосних при творенні слів
5. Спрощення у групах приголосних
6. Правила вживання апострофа
7. Правила вживання м'якого знака
8. Подвоєння і подовження приголосних
9. Написання слів іншомовного походження
10. Вживання великої літери та лапки у власних назва
11. Правопис префіксів
12. Правопис складних іменників, прикметників
13. Правопис числівників і займенників
14. Правопис прислівників
15. Правопис службових частин мови
16. Правопис НЕ та НІ з різними частинами мови

БУДОВА СЛОВА І СЛОВОТВІР

1. Поняття про морфему (корінь, префікс, суфікс, інтерфікс, закінчення й основа слова)
2. Словотвір. Способи словотвору

МОРФОЛОГІЯ. ЧАСТИНИ МОВИ

- 1 Самостійні частини мови
- 2 Іменник. Рід, число іменників
- 3 Відміни іменників

- 4 Відмінки іменників. Кличний відмінок однини
- 5 Закінчення іменників родового відмінку однини другої відміни чоловічого роду
- 6 Особливості відмінювання прізвищ
- 7 Прикметник. Ступені порівняння прикметників
- 8 Дієслово. Основні форми дієслова
- 9 Дієвідмінювання дієслів
- 10 Дієприкметник як форма дієслова
- 11 Дієприслівник як форм дієслова
- 12 Займенник. Розряди займенників за значенням
- 13 Числівник. Класифікація числівників за значенням
- 14 Відмінювання числівників
- 15 Прислівник. Розряди прислівників за значенням
- 16 Службові частини мова. Прийменник. Сполучник. Частка

СИНТАКСИС

1. Речення. Головні та другорядні члени речення
2. Типи речень за будовою: прості та складні речення
3. Односкладні та двоскладні речення. Типи односкладних речень
4. Ускладнене речення. Однорідні члени речення.
5. Відокремлені члени речення
6. Вставні та вставлені слова, словосполучення і речення
7. Звертання
8. Типи складних речень. Складносурядне речення
9. Складнопідрядне речення та його типи
10. Безсполучникове речення
11. Речення з різними видами зв'язку

ПУНКТУАЦІЯ

1. Розділові знаки при однорідних членах речення

2. Розділові знаки у реченнях з однорідними членами й узагальнювальними словами
3. Розділові знаки при відокремленому означенні
4. Розділові знаки при відокремленій обставині та уточнювальних словах
5. Розділові знаки при відокремленій прикладці
6. Розділові знаки при відокремленому додатку
7. Розділові знаки у складносурядних реченнях
8. Розділові знаки у складнопідрядних реченнях
9. Розділові знаки у безсполучникових реченнях
10. Розділові знаки при звертанні
11. Розділові знаки при вставних словах
12. Розділові знаки в реченнях з прямою мовою

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ АБІТУРІЄНТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ФОНЕТИКА. ОРФОГРАФІЯ

- **Знати:**

- правила правопису слів відповідно до перерахованих тем розділу «Фонетика. Орфографія» української мови;

- **Уміти:**

- знаходити вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки на вивчені правила;
- правильно писати слова з вивченими орфограмами.

БУДОВА СЛОВА. СЛОВОТВІР

- **Знати:**

- що вивчає морфеміка;

- знати найменші одиниці слова;
- способи словотвору
- **Уміти:**
 - визначати значущі частини слова й закінчення
 - членувати основу на значущі частини;
 - розрізняти форми слова й спільнокореневі слова
 - правильно вживати їх у мовленні

МОРФОЛОГІЯ. ЧАСТИНИ МОВИ

- **Знати:**
 - що вивчає морфологія;
 - загальне значення частин мови та їх особливості
 - морфологічні ознаки кожної з частин мови
 - синтаксичну роль їх у реченні
 - правопис частин мови
- **Уміти:**
 - розпізнавати повнозначні та службові частини мови
 - правильно відмінювати частини мови
 - відрізняти правильні форми від помилкових
 - правильно писати повнозначні частини мови
 - обґрунтовувати написання разом, окремо, через дефіс складних іменників, прикметників, числівників, займенників, прислівників
 - розпізнавати та правильно писати прийменники, сполучники, частки
 - доцільно використовувати різні частини мови в мовленні

СИНТАКСИС

- **Знати:**
 - речення як основну синтаксичну одиницю
 - граматичну основу речення

- види речень за метою висловлювання, за будовою, наявністю другорядних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів
- просте ускладнене речення
- складне речення та типи складних речень
- **Уміти:**
 - розрізняти речення різних видів
 - визначати структуру простого двоскладного речення
 - розпізнавати види другорядних членів речення
 - визначати типи та особливості односкладних речень
 - розпізнавати просте ускладнене речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, відокремленими членами речення
 - розпізнавати складні речення різних типів (складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові, складні речення з різними видами зв'язку)
 - визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями
 - добирати й конструювати складні речення, що відповідають конкретній комунікативній меті

ПУНКТУАЦІЯ

- **Знати:**
 - правила вживання розділових знаків (кома, тире, двокрапка, крапка з комою) у простому ускладненому та складному реченні
- **Уміти:**
 - правильно вживати тире між підметом і присудком
 - правильно розставляти розділові знаки в реченнях з однорідними членами речення, звертаннями, вставними та вставленими словами, словосполученнями, реченнями,

відокремленими означеннями, прикладками, додатками, обставинами та уточнюючими словами

- правильно розставляти розділові знаки в складносурядних, складнопідрядних, безсполучникових та реченнях з різними видами зв'язку
- правильно вживати розділові знаки в конструкціях з прямою мовою

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА ПІД ЧАС СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Відповідно до вимог Державного стандарту освіти та чинної програми з української мови кожен абітурієнт повинен вільно послуговуватись державною мовою як в усному, так і письмовому мовленні.

Зміст завдань білету співбесіди відповідає чинній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів.

Кожен білет співбесіди з української мови має **три** завдання.

Завдання №1. Указати правильність написання слів відповідно до норм орфографії

За це завдання абітурієнт може отримати **від 0 до 10 балів**.

Завдання №2. У наведеному реченні виконати такі завдання

А) правильно розставити розділові знаки

Це завдання оцінюється **від 0 до 15 балів**.

Б) правильно визначити частини мови наведених слів

Це завдання оцінюється **від 0 до 15 балів**.

Завдання №3 Установити відповідність

Це завдання оцінюється **від 0 до 15 балів**

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ БІЛЕТУ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Указати, як правильно написати слова:

Л(л)ауреат Н(н)обелівської премії, по/братерськи, казна/з/ким, суспільно/корисний, не/дочитана книга, сільсько/господарський, мікро/елемент, навчально/виховний, будь/ласка, в/основному.

2. Прочитати речення.

А) поставити пропущені розділові знаки

Птахи затихали і згорнувши натомлені за день крильця сідали на м'які гніздечка гріючи свої худеньки від роботи тільця пахучим ласкавим по-материнськи ніжним теплом розігрітої за день землі.

Б) визначити частини мови слів

Згорнувши –

За –

Свої -

По-материнськи –

Розігрітої -

3. Установити відповідність

Кома ставиться

- 1 при відокремленому означенні
- 2 в складносурядному реченні
- 3 при однорідних членах речення
- 4 при вставних словах
- 5 у безсполучниковому реченні

Приклад

- А** То пролетить березовий листок, то пробіжить невидимий їжак
- Б** Ось день проминув, зник і вечір погожий, ніч криє і місто, і табір
- В** Вогка земля мліла в гарячому золоті сонячного проміння, вільна від тіней і холодків
- Г** Кажуть, весь поміст у пеклі з добрих намірів зложився
- Д** Химерні, чудернацькі, злі думки мучать мене всю ніч

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О., Блажко М. ЗНО. Українська мова. Довідник. Завдання в тестовій формі. Для технічних спеціальностей. Частина 1./ О. Авраменко, М. Блажко. Київ: Грамота, 2021. 336 с.
2. О. Авраменко. Українська мова та література. II частина. Збірник завдань у тестовій формі./ Авраменко О. Київ, «Грамота», 2020, 144 с.
3. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. Київ: Грамота, 2018. 208 с.
4. Авраменко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання: навчальний посібник для підготовки до ДПА та ЗНО: 3-тє видання, доповнене/ Олександр Авраменко, Оксана Тищенко. Київ: КНИГОЛАВ, 2020. 200 с.
5. Бондарчук К. Українська мова: Навчальний посібник для слухачів підготовчих курсів та абітурієнтів. / Катерина Бондарчук. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 272 с.
6. Заболотний О.В. Українська мова: (рівень стандарту): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Заболотний, Віктор Заболотний. Київ: Генеза, 2019. 240 с.
7. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник./ М. Зубков. Київ: Школа, 2009.
8. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. / Г.О. Козачук. 4-те вид., допов. Київ: Вища шк., 2003, 77 с.
9. Росінська О.А. Українська мова: Довідник школяра і студента. / О.А.Росінська. Донецьк: ТОВ ВКФ „БАО”, 2005. 263 с.
10. Тести. Українська мова. 5-12 класи / За ред. д. філол. н. проф. Гуйванюк Н.В. Київ: Академія, 2009.
11. Ющук І.П. Українська мова. /І.П.Ющук. Київ: Либідь, 2004, 117 с.
12. Український правопис, схвалено Постановою Міністрів України від 22.05.2019 року № 457 «Питання українського правопису».